ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.6.2025
COM(2025) 314 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ετήσια έκθεση προς την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή σχετικά με τους εσωτερικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2024

{SWD(2025) 159 final}

Πίνακας περιεχομένων

1.ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 2

2.Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ: ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ 2

3.ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ 4

3.1. Εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων του 2024 4

3.2. Στατιστικά στοιχεία για τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου 5

4.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2024 8

4.1. Συνολικά αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων 8

4.1.1. Χρηματοοικονομικές διαδικασίες 9

4.1.2. Επιχειρησιακές διαδικασίες 10

4.1.3. Διαδικασίες υποστήριξης 10

4.2. Περιορισμένα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου 12

4.3. Συνολικό συμπέρασμα σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από πλευράς της Επιτροπής 12

5.ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 13

1. Στόχοι και πεδίο εφαρμογής της έκθεσης

Με την παρούσα έκθεση παρέχεται ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τους **εσωτερικούς ελέγχους που διενέργησε το 2024 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Γενικές Διευθύνσεις, τις υπηρεσίες και τους εκτελεστικούς οργανισμούς της** ([1]). Αποτελεί μέρος της διαδικασίας απαλλαγής. Η έκθεση περιλαμβάνει: i) περίληψη του αριθμού και του τύπου των εσωτερικών ελέγχων που διενεργήθηκαν· ii) συνοπτική παρουσίαση των κύριων συστάσεων που διατυπώθηκαν· και iii) τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές. Σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 8 και το άρθρο 253 του δημοσιονομικού κανονισμού ([2]), η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Βασίζεται στην έκθεση που συνέταξε, σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής όσον αφορά τις εκθέσεις σχετικά με τους ελέγχους και άλλες αποστολές της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου που ολοκληρώθηκαν το 2024 ([3]).

Επιπρόσθετα, όπως απαιτείται από το άρθρο 118 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, η έκθεση επικεντρώνεται στη συνολική συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και των επιδόσεων, παρέχοντας τα συνολικά αποτελέσματα όσον αφορά τις επιδόσεις και ένα συνολικό συμπέρασμα σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση (ενότητα 4) ([4]).

2. Η αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου: λογοδοσία, ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα

Αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι να ενισχύει και να προστατεύει την οργανωτική αξία παρέχοντας στην Επιτροπή διασφάλιση, συμβουλές, ενημέρωση και προβλέψεις σε σχέση με τον κίνδυνο και με αντικειμενικότητα. Για τον σκοπό αυτό, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο του οικείου σχεδίου ελέγχου:

- διενεργεί ανεξάρτητη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου των πράξεων, των δραστηριοτήτων και των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (στο εξής: υπηρεσίες διασφάλισης)· και
- παρέχει συμβουλές, ενημέρωση και προβλέψεις (υπηρεσίες μη διασφάλισης).

Οι υπηρεσίες διασφάλισης παρέχονται για να επιβεβαιώνεται ή να εξακριβώνεται ότι:

α. οι κίνδυνοι εντοπίζονται, αξιολογούνται και τελούν υπό διαχείριση με τον ενδεδειγμένο τρόπο και σε συνεχή βάση·

β. οι σημαντικές χρηματοοικονομικές, διαχειριστικές και λειτουργικές πληροφορίες είναι ακριβείς, αξιόπιστες και έγκαιρες·

([1]) Η έκθεση δεν καλύπτει τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Ειρήνη, τους αποκεντρωμένους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης ή άλλους αυτόνομους φορείς που ελέγχονται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, για τους οποίους συντάσσονται αυτοτελείς εκθέσεις.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, για την αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (άρθρο 247).

([3]) Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τις εκθέσεις ελέγχου που ολοκληρώθηκαν από την 1η Φεβρουαρίου 2024 έως τις 31 Ιανουαρίου 2025, με εξαίρεση τον έλεγχο σχετικά με τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στη Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών, για τον οποίο η τελική έκθεση ελέγχου εκδόθηκε στις 10 Μαρτίου 2025 και περιλαμβάνεται κατ' εξαίρεση στην ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου για το 2024.

([4]) Περίληψη της διασφάλισης αξιοπιστίας που παρέχει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δημοσιεύεται παράλληλα με την παρούσα έκθεση στην έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ.

γ. τηρούνται οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Επιτροπής·

δ. οι στόχοι της Επιτροπής επιτυγχάνονται αποτελεσματικά και αποδοτικά· και

ε. προωθούνται σ' ολόκληρη την Επιτροπή η ανάπτυξη και η διατήρηση διαδικασιών ελέγχου υψηλής ποιότητας.

Η **ανεξαρτησία του έργου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου κατοχυρώνεται στον δημοσιονομικό κανονισμό** και στον **χάρτη αποστολής** ([5]) της, ο οποίος θεσπίζεται από την Επιτροπή. Όπως ορίζει ο χάρτης αποστολής, προκειμένου να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα των αποφάσεών της και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων, η διοίκησή της και οι ελεγκτές της πρέπει να διατηρούν την ανεξαρτησία τους σε σχέση με τις δραστηριότητες και τις πράξεις που επανεξετάζουν. Εάν η αντικειμενικότητα τίθεται εν αμφιβόλω, πραγματικά ή φαινομενικά, οι λεπτομέρειες θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Εάν ο εσωτερικός ελεγκτής το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να αποταθεί απευθείας στην/στον πρόεδρο της Επιτροπής και/ή στο Σώμα των Επιτρόπων.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική άσκηση του εσωτερικού ελέγχου ([6]) και τον κώδικα δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

Ο ρόλος της επιτροπής παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 123 του δημοσιονομικού κανονισμού είναι να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, να παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου και να διασφαλίζει ότι οι συστάσεις λαμβάνονται υπόψη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα λοιπά όργανά της, τα οποία δίνουν και την κατάλληλη συνέχεια σε αυτές. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου: i) υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με σημαντικά ζητήματα που προκύπτουν από τους ελέγχους της και πιθανές βελτιώσεις των ελεγχθεισών διαδικασιών· ii) εκδίδει ετήσιο συνολικό συμπέρασμα σχετικά με την κατάσταση της δημοσιονομικής διαχείρισης στην Επιτροπή· και iii) υποβάλλει (τουλάχιστον σε ετήσια βάση) έκθεση σχετικά με την αποστολή και τις επιδόσεις της, όπως ορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων της. Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται σημαντικά ζητήματα έκθεσης σε κινδύνους, ζητήματα ελέγχου, ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης και άλλα θέματα.

Η επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων συνεπικουρεί το Σώμα των Επιτρόπων στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τις Συνθήκες, τον δημοσιονομικό κανονισμό και άλλες νομοθετικές πράξεις. Για τον σκοπό αυτό: i) διασφαλίζει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου· ii) παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου· iii) εξασφαλίζει ότι οι συστάσεις εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής· και iv) εξασφαλίζει ότι δίνεται η δέουσα συνέχεια στις συστάσεις αυτές. Με τον τρόπο αυτό, η επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων συμβάλλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της. Διευκολύνει επίσης το Σώμα των Επιτρόπων στην εποπτεία της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής ([7]).

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δεν ελέγχει τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά κονδύλια της ΕΕ. Τέτοιοι έλεγχοι εκτείνονται μέχρι το επίπεδο μεμονωμένων δικαιούχων και διενεργούνται από τους εσωτερικούς ελεγκτές των κρατών μελών, τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, άλλες Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής και από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Ωστόσο, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή για την εποπτεία και τον έλεγχο: i) οργανισμών στα κράτη μέλη· και ii) άλλων οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την εκταμίευση κονδυλίων της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε

([5]) Ανακοίνωση προς την Επιτροπή, Mission Charter of the Internal Audit Service of the European Commission (Χάρτης αποστολής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) [C(2022) 8450 final της 28ης Νοεμβρίου 2022].

([6]) Τα παγκόσμια πρότυπα εσωτερικού ελέγχου (στο εξής: GIAS) άρχισαν να ισχύουν στις 9 Ιανουαρίου 2025. Τα GIAS αντικαθιστούν το πλαίσιο διεθνών επαγγελματικών πρακτικών του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών του 2017, το οποίο ίσχυε το 2024.

(7) Για λεπτομέρειες, βλ. ανακοίνωση προς την Επιτροπή, Charter of the Audit Progress Committee of the European Commission (Χάρτης της επιτροπής παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) [C(2020) 1165 final της 27ης Φεβρουαρίου 2020].

πληροφορία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων της, εν ανάγκη και επιτόπου, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες.

3. Επισκόπηση του ελεγκτικού έργου

3.1. Εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων του 2024

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εφάρμοσε το πρόγραμμα ελέγχων του 2024 υπό συνθήκες αυξανόμενης πίεσης στους πόρους ορισμένων Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής και των ευρύτερων προκλήσεων που σχετίζονται με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και άλλες αναδυόμενες γεωπολιτικές κρίσεις. Έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2025 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είχε **ολοκληρώσει** ([8]) συνολικά **26 αποστολές** (ελέγχους, περιορισμένες επανεξετάσεις και άλλες) στις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής ([9]). Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει ποσοστό ολοκλήρωσης 93 % του επικαιροποιημένου προγράμματος ελέγχων του 2024. Επιπρόσθετα, μία έκθεση ελέγχου ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2025 και περιλαμβάνεται, κατ' εξαίρεση, στην ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου για το 2024 ([10]).

Σύμφωνα με τον χάρτη της και με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου προγραμματίζει τις ελεγκτικές εργασίες της βάσει εκτίμησης κινδύνου και ανάλυσης ικανοτήτων. Σκοπός είναι η κατάρτιση ενός προγράμματος ελέγχων το οποίο να καλύπτει τους τομείς που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο, ώστε να μεγιστοποιείται με τον τρόπο αυτόν η προστιθέμενη αξία του, και το οποίο να συμβάλλει στη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των πόρων και της αποδοτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος ελέγχων. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθεί τακτικά την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχων και το αναπροσαρμόζει όπως απαιτείται.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου **παρακολούθησε 56 προηγούμενες ελεγκτικές αποστολές** ώστε να ελέγξει την εφαρμογή των συστάσεων και εξέδωσε 75 ([11]) σημειώματα παρακολούθησης προς τις αντίστοιχες Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, έκλεισαν 21 αποστολές ([12]). Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όλες οι συστάσεις εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά, ενώ 35 παρέμεναν ανοιχτές και η εφαρμογή τους συνεχιζόταν έως την καταληκτική ημερομηνία.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται ο συνολικός **αριθμός και η κατανομή ανά τύπο των αποστολών** που ολοκληρώθηκαν έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2025.

(8) Ο έλεγχος πολλαπλών οντοτήτων σχετικά με τις στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης στον τομέα εξωτερικής δράσης θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί, παρόλο που για μία από τις τέσσερις υπηρεσίες της Επιτροπής που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου (Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων), η τελική έκθεση ελέγχου δεν είχε εκδοθεί έως την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2025. Η έκθεση αυτή αναμένεται να συμπεριληφθεί στην ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου για το 2025.

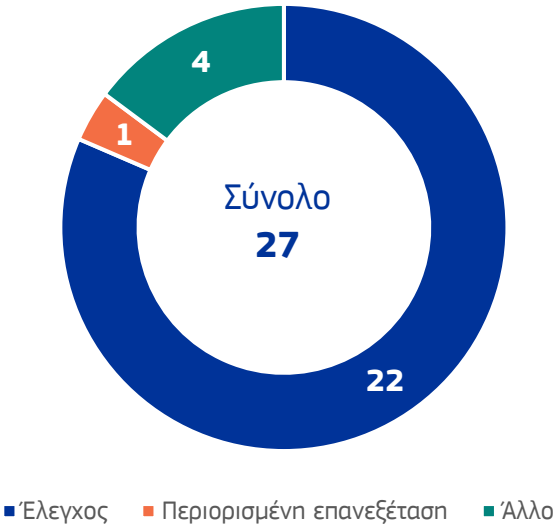
([9]) Το πεδίο ελέγχου της Επιτροπής από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου καλύπτει συνολικά 50 οργανικές οντότητες (υπηρεσίες). Για ορισμένες από τις οντότητες αυτές, το 2024 εκδόθηκαν περισσότερες από μία τελικές εκθέσεις ελέγχου ή επανεξέτασης. Για αναλυτική επισκόπηση των οντοτήτων για τις οποίες εκδόθηκαν τελικές εκθέσεις ελέγχου και επανεξέτασης, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση.

([10]) Έλεγχος σχετικά με τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στη Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών, για τον οποίο το σχέδιο έκθεσης εκδόθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2024 και η τελική έκθεση ελέγχου εκδόθηκε στις 10 Μαρτίου 2025.

([11]) Ορισμένες ελεγκτικές αποστολές αποτέλεσαν αντικείμενο παρακολούθησης περισσότερες από μία φορές και ορισμένα σημειώματα παρακολούθησης κάλυπταν περισσότερες από μία ελεγκτικές αποστολές.

([12]) Ο κατάλογος των ελέγχων που περατώθηκαν έπειτα από παρακολούθηση περιλαμβάνεται στο σημείο 2.2 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Αποστολές ανά τύπο

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Το 2024 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε **43 εκθέσεις** (τελικές εκθέσεις ελέγχου και ενημερωτικά σημειώματα). Ο **αριθμός εκθέσεων** είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό αποστολών, διότι, για ορισμένες αποστολές που αφορούν πολλούς ελεγχόμενους ([13]), η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε περισσότερες εκθέσεις για τους διαφόρους ελεγχόμενους που εμπίπτουν στο πεδίο του ελέγχου. Το 2024 διενέργησε επτά ελέγχους πολλαπλών Γενικών Διευθύνσεων ή πολλαπλών οντοτήτων (και εξέδωσε 21 τελικές εκθέσεις που συνδέονται με τους εν λόγω ελέγχους).

3.2. Στατιστικά στοιχεία για τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

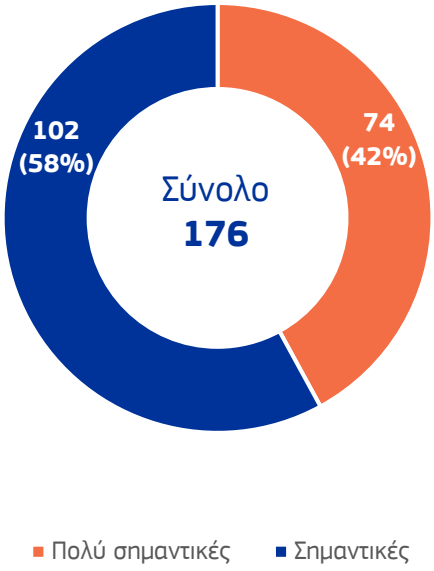
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΤΟ 2024 ([14])

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε **176 συστάσεις** ως απόρροια των ελεγκτικών εργασιών της το 2024. Όπως παρουσιάζεται κατωτέρω, το 58 % των εν λόγω συστάσεων αξιολογήθηκαν ως σημαντικές και το 42 % ως πολύ σημαντικές, αλλά καμία σύσταση δεν θεωρήθηκε κρίσιμη. Για όλες τις (εν μέρει) αποδεκτές συστάσεις, οι ελεγχόμενοι κατάρτισαν σχέδια δράσης.

([13]) Πρόκειται για ελέγχους που καλύπτουν πολλαπλές Γενικές Διευθύνσεις και/ή υπηρεσίες της Επιτροπής (έλεγχοι πολλαπλών Γενικών Διευθύνσεων) ή για ελέγχους που διενεργούνται στις υπηρεσίες της Επιτροπής και στους αποκεντρωμένους οργανισμούς ή άλλους αυτόνομους φορείς (έλεγχοι πολλαπλών οντοτήτων).

([14]) Συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων συστάσεων (μία πολύ σημαντική και τρεις σημαντικές) από τον έλεγχο σχετικά με τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στη Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών, ο οποίος ολοκληρώθηκε στις 10 Μαρτίου 2025. Ωστόσο, ο εν λόγω έλεγχος και οι συστάσεις του δεν συμπεριλήφθηκαν στην τελική έκθεση επισκόπησης του 2024 που απευθύνθηκε στην επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων.

Συστάσεις ανά αξιολόγηση

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Το 2024 οι ελεγχόμενοι αποδέχθηκαν πλήρως **174 συστάσεις** και εν μέρει δύο συστάσεις**.** Για όλες τις (εν μέρει αποδεκτές) συστάσεις, οι ελεγχόμενοι κατάρτισαν σχέδια δράσης. Τα εν λόγω σχέδια υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία, στη συνέχεια, είτε τα αξιολόγησε ως ικανοποιητικά είτε ζήτησε την υποβολή αναθεωρημένου σχεδίου δράσης.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΤΟ 2024 ([15])

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υπέβαλε συνολική επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε σε συστάσεις που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των έξι μηνών. Η επισκόπηση αυτή απευθύνθηκε στην επιτροπή παρακολούθησης της προόδου των ελέγχων.

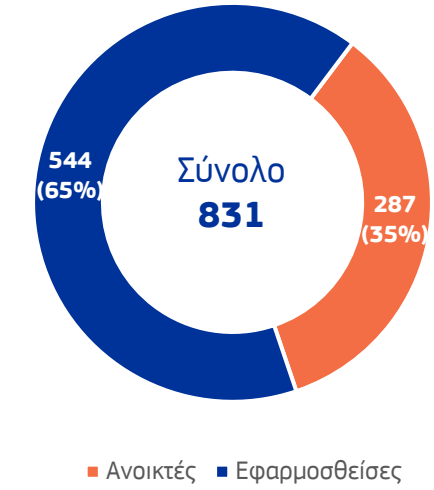
Όπως παρουσιάζεται κατωτέρω, κατά την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2025, 544 (65 %) από το σύνολο των 831 συστάσεων που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά την περίοδο 2020-2024 και έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές ([16]) κρίθηκαν από τους ελεγχόμενους ως εφαρμοσθείσες ([17]). Αυτό σημαίνει ότι συνολικά 287 συστάσεις (35 %) παραμένουν ανοικτές.

([15]) Εξαιρουμένων τεσσάρων συστάσεων που εκδόθηκαν μετά την καταληκτική ημερομηνία της 31ης Ιανουαρίου 2025, όπως εξηγήθηκε στην προηγούμενη υποσημείωση.

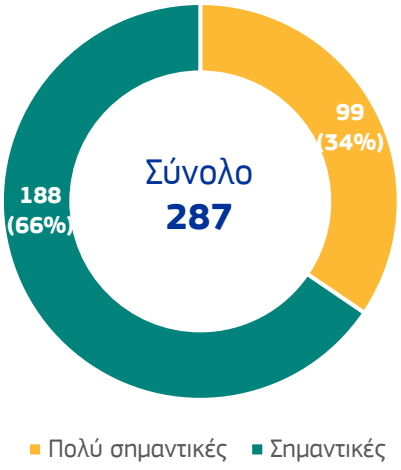
([16]) Από τις 831 συστάσεις που εκδόθηκαν κατά την περίοδο 2020-2024, 823 συστάσεις έγιναν πλήρως αποδεκτές, τέσσερις έγιναν εν μέρει αποδεκτές και τέσσερις απορρίφθηκαν.

([17]) Στο διάγραμμα παρουσιάζεται η αξιολόγηση των συστάσεων κατά την καταληκτική ημερομηνία. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να διαφέρει από εκείνη της αρχικής έκθεσης ελέγχου, δεδομένου ότι, στο πλαίσιο ελέγχου παρακολούθησης, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να εκτιμήσει ότι τα μέτρα που έλαβε ο ελεγχόμενος έχουν μετριάσει εν μέρει τους κινδύνους που προσδιορίστηκαν αρχικά και, ως εκ τούτου, να υποβαθμίσει την αξιολόγηση της σύστασης.

Αριθμός συστάσεων που έγιναν αποδεκτές και που εκδόθηκαν την περίοδο 2020-2024 ανά καθεστώς
(με βάση την αξιολόγηση των ελεγχομένων)

Αριθμός ανοιχτών συστάσεων ανά αξιολόγηση

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Από τις 287 συστάσεις που παρέμεναν ανοιχτές κατά την καταληκτική ημερομηνία, καμία δεν αξιολογούνταν ως κρίσιμη, 99 (34 %) αξιολογούνταν ως πολύ σημαντικές και 188 (66 %) αξιολογούνταν ως σημαντικές.

Από τις ανοιχτές συστάσεις, **71 παρουσίαζαν καθυστέρηση** (δεν είχαν εφαρμοστεί έως την αρχικώς συμφωνηθείσα ημερομηνία). Οι συστάσεις που παρουσιάζουν καθυστέρηση αντιστοιχούν στο 8,5 % των συστάσεων που έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές. Από τις συστάσεις που παρουσιάζουν καθυστέρηση, έξι πολύ σημαντικές συστάσεις παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση (δηλαδή παραμένουν ανοιχτές για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών μετά την αρχική ημερομηνία εφαρμογής). Ο αριθμός αυτός είναι υψηλότερος από τις τρεις συστάσεις του προηγούμενου έτους, αλλά εξακολουθεί να πιστοποιεί την αυστηρή πολιτική παρακολούθησης που εφαρμόζει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου όσον αφορά την αξιολόγηση της εφαρμογής των συστάσεών της.

Οι εν λόγω πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση αντιστοιχούν μόλις στο 0,7 % του συνολικού αριθμού των συστάσεων που έγιναν (εν μέρει) αποδεκτές κατά την περίοδο 2020-2024 (έναντι ποσοστού 0,4 % κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς). Δεν υπάρχουν πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση οι οποίες να εκδόθηκαν πριν από το 2020.

Καθυστέρηση συστάσεων ανά αξιολόγηση
(που εκδόθηκαν την περίοδο 2020-2024)

Επιτροπή, Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Συνολικά, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκτιμά ότι η εφαρμογή των συστάσεών της είναι ικανοποιητική και συγκρίσιμη με προηγούμενες περιόδους αναφοράς. Από τη συγκεκριμένη κατάσταση προόδου προκύπτει ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής επιδεικνύουν επιμέλεια κατά την εφαρμογή των κρίσιμων και των πολύ σημαντικών συστάσεων και ότι, επομένως, μετριάζουν τους κινδύνους που επισημαίνει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Στο μέρος 3 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση συνοψίζονται αυτές οι πολύ σημαντικές συστάσεις που παρουσιάζουν πολύ μεγάλη καθυστέρηση.

4. Αποτελέσματα βάσει των ελεγκτικών εργασιών που διενεργήθηκαν το 2024

4.1. Συνολικά αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων

Για να στηρίξει τη φιλοσοφία της Επιτροπής που βασίζεται στις επιδόσεις και την έμφαση που δίνει στην αξιοποίηση των πόρων, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ολοκλήρωσε 23 αποστολές με επίκεντρο τις επιδόσεις. Για το 80 % περίπου των αποστολών αυτών, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εντόπισε υψηλούς υπολειπόμενους κινδύνους στους τομείς ή τις διαδικασίες που ελέγχθηκαν, με αποτέλεσμα να εκδώσει πολύ σημαντικές συστάσεις. Παρατηρήθηκαν επίσης διάφορα δυνατά σημεία και ορθές πρακτικές (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. ενότητα 1 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής).

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τις ορθές πρακτικές της, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει τις επιδόσεις με έμμεσο τρόπο. Αξιολογεί τις επιδόσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής κατά την εφαρμογή πολιτικών,

προγραμμάτων και δράσεων σε συσχετισμό με τους συναφείς κινδύνους. Με τη συγκεκριμένη προσέγγιση, επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι Γενικές Διευθύνσεις και οι υπηρεσίες έχουν αναπτύξει αξιόπιστα πλαίσια επιδόσεων, επαρκή εργαλεία μέτρησης των επιδόσεων και ολοκληρωμένα συστήματα παρακολούθησης.

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τις διάφορες πτυχές επιδόσεων που αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων της για το 2024 ([18]).

4.1.1. Χρηματοοικονομικές διαδικασίες

Οι περισσότεροι έλεγχοι της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου συνίσταντο στην παροχή διαβεβαιώσεων στο Σώμα των Επιτρόπων καθώς και στις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες σχετικά με την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή των εσωτερικών ελέγχων της δημοσιονομικής διαχείρισης (βλ. επίσης το συνολικό συμπέρασμα σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση στην ενότητα 4.3).

Οι εξής τέσσερις έλεγχοι δεν αποκάλυψαν κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου: 1) ο έλεγχος σχετικά με τις στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης στον τομέα εξωτερικής δράσης· 2) ο έλεγχος σχετικά με τη φάση IV της διαχείρισης των επιχορηγήσεων του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» στον Εκτελεστικό Οργανισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας· 3) ο έλεγχος των επιδόσεων της διαχείρισης εμπειρογνωμόνων για την αξιολόγηση προτάσεων στον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού· και 4) ο έλεγχος σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στη Γενική Διεύθυνση Διερμηνείας.

Οι άλλοι εννέα έλεγχοι αποκάλυψαν την **ανάγκη για βελτιώσεις** και είχαν ως απόρροια την έκδοση αρκετών πολύ σημαντικών συστάσεων ([19]).

Η **Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης** είχε σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ετοιμότητά της να σχεδιάσει το μοντέλο διασφάλισης της αξιοπιστίας στο πλαίσιο των νέων στρατηγικών σχεδίων της κοινής γεωργικής πολιτικής. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα στοιχεία που πρέπει να αναπτυχθούν για να διασφαλιστεί ότι το πλαίσιο ελέγχου που έχει θεσπιστεί είναι επαρκώς ισχυρό ώστε να παρέχει διασφάλιση ότι οι δαπάνες της κοινής γεωργικής πολιτικής στο πλαίσιο του νέου μοντέλου λειτουργίας πραγματοποιούνται σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Οι **Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, και Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας** έχουν σχεδιάσει συνολικά επαρκείς διαδικασίες διασφάλισης της αξιοπιστίας για τους πόρους που εκτελούνται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, ώστε να μετριάζονται οι βασικοί κίνδυνοι και να αντιμετωπίζονται τα κύρια νέα στοιχεία που εισήγαγε η νομοθεσία για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Ωστόσο, η ενιαία στρατηγική ελέγχου των Γενικών Διευθύνσεων θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, καθώς ορισμένα στοιχεία δεν ήταν επαρκώς σαφή ή δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς στο παρόν στάδιο της περιόδου προγραμματισμού. Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης διαχειρίζεται επίσης το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ υπό καθεστώς επιμερισμένης και έμμεσης διαχείρισης. Η υπηρεσία έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασίες ελέγχου για τη διαχείριση του ταμείου, αλλά υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό και την αποτελεσματική διαχείρισή του.

Η **Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων** σχεδίασε κατάλληλα και εφάρμοσε αποτελεσματικά και αποδοτικά τις διαδικασίες διακυβέρνησης για το προπαρασκευαστικό στάδιο των πράξεων μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό και την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων, καθώς και όσον αφορά τη σήμανση και την προστασία ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών.

Στο πλαίσιο του **καθεστώτος έμμεσης διαχείρισης**, κατά τον έλεγχο των δικλίδων ελέγχου της δημοσιονομικής διαχείρισης των μη στρατιωτικών αποστολών της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, ο οποίος πραγματοποιήθηκε από την Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής, διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που η Υπηρεσία

([18]) Συνολικά, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκπλήρωσε 23 ελεγκτικές αποστολές με έμφαση στις επιδόσεις (20 ελέγχους επιδόσεων και ολοκληρωμένους ελέγχους) ή αποστολές που περιλάμβαναν κάποιες πτυχές επιδόσεων (2 έλεγχοι ΤΠ και 1 περιορισμένη επανεξέταση ΤΠ). Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

([19]) 19 από τις συνολικά 74 πολύ σημαντικές συστάσεις που εκδόθηκαν το 2024 (26 %).

έχει σχεδιάσει και εφαρμόσει ένα πλαίσιο δικλίδων ελέγχου προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες των αποστολών, απαιτείται περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό του που επηρεάζει την αποτελεσματική εφαρμογή του.

Μολονότι η **Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων** έχει θέσει σε εφαρμογή σύστημα δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνει καθοδήγηση, υποδείγματα, καταλόγους ελέγχου και κατάρτιση για τη στήριξη της εφαρμογής των διαδικασιών χορήγησης επιχορηγήσεων και ανάθεσης συμβάσεων στο πλαίσιο καθεστώτος έμμεσης διαχείρισης με χώρες-εταίρους, καθώς και τη διενέργεια των σχετικών εκ των προτέρων ελέγχων από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ, ο σχεδιασμός τους πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανόνες και η αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή τους.

Παρόλο που η **Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας** έχει πραγματοποιήσει τεράστιες επενδύσεις για τον σχεδιασμό μιας κατάλληλης και καινοτόμου στρατηγικής ελέγχου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τη διασφάλιση της νόμιμης και τακτικής υλοποίησης καθώς και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του προγράμματος, απαιτείται περαιτέρω βελτίωση βασικών συνιστωσών της στρατηγικής ελέγχου για την πλήρη επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της διατήρησης του επιπέδου σφάλματος για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» κάτω από το όριο σημαντικότητας του 2 %.

Ο **Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον** είναι ένας από τους πέντε εκτελεστικούς οργανισμούς που υλοποιούν το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Παρόλο που ο Οργανισμός έχει σχεδιάσει και θέσει σε εφαρμογή επαρκείς δικλίδες ελέγχου για τις διαδικασίες διαχείρισης επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», είναι αναγκαίο να υπάρξει περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων και των διαδικασιών αξιολόγησης, οι οποίες μπορεί να υπονομεύσουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της υλοποίησης.

Τέλος, στο πλαίσιο του **ελέγχου σχετικά με τη διασφάλιση της αξιοπιστίας** των δαπανών υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης στη Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που η υπηρεσία έχει σχεδιάσει και εφαρμόσει κατάλληλα τις διαδικασίες διασφάλισης της αξιοπιστίας όσον αφορά τις δαπάνες υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση του σχεδιασμού και της δημοσιονομικής εφαρμογής των συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας.

4.1.2. Επιχειρησιακές διαδικασίες

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενέργησε **τρεις ελέγχους που επικεντρώθηκαν σε συγκεκριμένα προγράμματα ή μέσα**. Ο έλεγχος του **προγράμματος για την ενιαία αγορά** απέδωσε θετικά αποτελέσματα, χωρίς να εντοπιστούν κρίσιμες ή πολύ σημαντικές αδυναμίες.

Ο έλεγχος της **εφαρμογής και της παρακολούθησης του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ** και ο **έλεγχος** του **νέου προγράμματος παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων** και διαχείρισης αποβλήτων στο Κοινό Κέντρο Ερευνών κατέληξαν σε 10 κρίσιμες και τέσσερις πολύ σημαντικές συστάσεις, αντίστοιχα. Στο πλαίσιο του ελέγχου του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ, οι διαδικασίες διαχείρισης των δημοπρασιών του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ λειτουργούν ικανοποιητικά, αλλά είναι αναγκαία η περαιτέρω βελτίωση του σχεδιασμού και της αποτελεσματικής εφαρμογής των άλλων διαδικασιών της Γενικής Διεύθυνσης Δράσης για το Κλίμα για την εφαρμογή και την παρακολούθηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ. Όσον αφορά το πρόγραμμα παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και διαχείρισης αποβλήτων, απαιτείται περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης, διαχείρισης και ελέγχου, ώστε να διασφαλιστεί η βιώσιμη, αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος σ' όλες τις πυρηνικές εγκαταστάσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών.

4.1.3. Διαδικασίες υποστήριξης

Διαχείριση ανθρώπινων πόρων

Η Επιτροπή καλείται να επιτύχει περισσότερα χωρίς να είναι σε θέση να αυξήσει το μέγεθος του συνολικού εργατικού δυναμικού της, καθώς έχει σταθερή στελέχωση. Συνεπώς, όλο και περισσότερες υπηρεσίες της Επιτροπής δεν λαμβάνουν τις ενισχύσεις προσωπικού που ζητούν, με αποτέλεσμα να ασκείται μεγάλη πίεση στους πόρους, κάτι που έχει αναφερθεί από την Επιτροπή ως κρίσιμος εγκάρσιος κίνδυνος. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία

Εσωτερικού Ελέγχου διενέργησε τρεις ελέγχους για την αξιολόγηση διαφόρων πτυχών της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων στην Επιτροπή.

Ο έλεγχος της αξιολόγησης των αναγκών για ανθρώπινους πόρους στην Επιτροπή σε εταιρικό επίπεδο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι υφιστάμενες διαδικασίες για την αξιολόγηση των αναγκών για ανθρώπινους πόρους στο νομοθετικό και στο δημοσιονομικό πλαίσιο έχουν σημειώσει πρόοδο, αλλά απαιτούνται βασικές βελτιώσεις. Προσδιορίστηκαν δύο βασικά ζητήματα σχετικά με: 1) τη στήριξη από τις κεντρικές υπηρεσίες για την αξιολόγηση των αναγκών για ανθρώπινους πόρους σε επίπεδο τοπικών υπηρεσιών· και 2) τους ποιοτικούς ελέγχους των αναγκών για ανθρώπινους πόρους από τις κεντρικές υπηρεσίες. Η αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των περιορισμένων πόρων της Επιτροπής και την εξυπηρέτηση των βασικών προτεραιοτήτων και υποχρεώσεών της.

Ο έλεγχος πολλαπλών οντοτήτων σχετικά με την κατανομή των ανθρώπινων πόρων στις αντιπροσωπείες της ΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία της Επιτροπής για την κατανομή των ανθρώπινων πόρων στις αντιπροσωπείες της ΕΕ ήταν σύμφωνη με τους κανόνες, αλλά είναι αναγκαίο να βελτιωθεί ο σχεδιασμός της και η αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της παροχής συνολικής εικόνας του φόρτου εργασίας των αντιπροσωπειών της ΕΕ.

Σε επίπεδο επιμέρους υπηρεσίας, ο έλεγχος σχετικά με τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στη Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρόλο που η υπηρεσία έχει θέσει σε εφαρμογή κατάλληλο εσωτερικό σύστημα για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων της, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό του στρατηγικού πλαισίου της υπηρεσίας για τους ανθρώπινους πόρους η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του.

Διαχείριση ΤΠ

Στο πλαίσιο του ελέγχου πολλαπλών Γενικών Διευθύνσεων σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων ασφάλειας ΤΠ που καλύπτει τόσο το εταιρικό όσο και το τοπικό επίπεδο, διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που η Επιτροπή έχει σχεδιάσει κατάλληλο πλαίσιο και κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης των κινδύνων ασφάλειας ΤΠ, σύμφωνα με το πλαίσιο ασφάλειας ΤΠ της Επιτροπής, είναι αναγκαίο να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή των διαδικασιών στους ακόλουθους τομείς: 1) μεθοδολογία διαχείρισης των κινδύνων ασφάλειας ΤΠ και σχετικά εργαλεία· 2) κριτήρια αποδοχής κινδύνων· 3) παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των κινδύνων· και 4) πληρότητα και ακρίβεια των πληροφοριών για την ασφάλεια των ΤΠ. Προσδιορίστηκαν τομείς που επιδέχονται βελτίωση τόσο σε επίπεδο Επιτροπής όσο και σε αποκεντρωμένο επίπεδο.

Μια περιορισμένη επανεξέταση του SUMMA ([20]), στο πλαίσιο της προετοιμασίας της «έναρξης λειτουργίας» του, επικεντρώθηκε στους ελέγχους που εφαρμόζει η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού για τον μετριασμό των κύριων κινδύνων σχετικά με τη μετάβαση του κεντρικού λογιστικού, δημοσιονομικού και ταμειακού συστήματος της Επιτροπής. Πολύ σημαντικοί τομείς προς περαιτέρω βελτίωση εξακολουθούσαν να υφίστανται κατά τον χρόνο της περιορισμένης επανεξέτασης. Επίσης, προσδιορίστηκαν πρόσθετοι τομείς προς βελτίωση, οι οποίοι ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην επακόλουθη αποδοτική και αποτελεσματική χρήση του συστήματος στην πράξη.

Άλλες διαδικασίες υποστήριξης

Ο έλεγχος του πλαισίου χρηματοδότησης ΤΠ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών έχει πραγματοποιήσει προσπάθειες για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή κατάλληλου πλαισίου ελέγχου για τη διαχείριση των βασικών υπηρεσιών ΤΠ και των διαδικασιών αντιλογισμού χρεώσεων. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι το ισχύον πλαίσιο χρηματοδότησης ΤΠ έχει επιφέρει ορισμένα θετικά στοιχεία, είναι αναγκαία η περαιτέρω βελτίωση του σχεδιασμού του όσον αφορά την έννοια των βασικών υπηρεσιών ΤΠ και την επάρκεια του τρέχοντος πλαισίου χρηματοδότησης ΤΠ για την παροχή βιώσιμων εταιρικών υπηρεσιών ΤΠ στο μέλλον.

([20]) Εργαλείο λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση και λογιστικής του προϋπολογισμού.

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σύστημα ελέγχου που έχει θέσει σε εφαρμογή το Γραφείο για τις βασικές επιχειρηματικές διαδικασίες που χειρίζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και δεν εφαρμόζεται αποτελεσματικά ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη σχετική νομική βάση. Μολονότι η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σημειώνει τα σημαντικά μέτρα που έλαβε το Γραφείο το 2024 (μετά το πέρας των επιτόπιων ελεγκτικών εργασιών) για την αντιμετώπιση βασικών ελλείψεων, πρέπει ακόμη να σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά 1) τη λογοδοσία, τους ρόλους και τις αρμοδιότητες· 2) ρυθμίσεις σε περίπτωση από κοινού επεξεργασίας, διεθνών διαβιβάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συμφωνιών επιπέδου υπηρεσιών, 3) τη συμμόρφωση με τις αρχές προστασίας των δεδομένων και 4) ελέγχους ΤΠ για τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της εμπιστευτικότητας και της διαθεσιμότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4.2. Περιορισμένα συμπεράσματα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξέδωσε περιορισμένα συμπεράσματα σχετικά με την κατάσταση του εσωτερικού ελέγχου σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής τον Φεβρουάριο του 2025 ([21]). Τα περιορισμένα αυτά συμπεράσματα αξιοποιήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2024 των οικείων Γενικών Διευθύνσεων και υπηρεσιών. Με βάση τις ελεγκτικές εργασίες που εκτελέστηκαν κατά την τελευταία πενταετία, καλύπτουν όλες τις ανοιχτές συστάσεις που εκδόθηκαν. Το συμπέρασμα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με την κατάσταση του εσωτερικού ελέγχου περιορίζεται στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που ελέγχθηκαν. Δεν καλύπτει τα συστήματα που δεν έχουν ελεγχθεί από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου την τελευταία πενταετία.

4.3. Συνολικό συμπέρασμα σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από πλευράς της Επιτροπής

Όπως απαιτείται από τον χάρτη αποστολής της, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εκδίδει ετήσιο συνολικό συμπέρασμα σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από πλευράς της Επιτροπής. Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται στις ελεγκτικές εργασίες που εκτελέστηκαν στον τομέα της δημοσιονομικής διαχείρισης εντός της Επιτροπής από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά την προηγούμενη τριετία (2022 έως 2024). Λαμβάνει επίσης υπόψη πληροφορίες από άλλες πηγές, κυρίως από τις εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το συνολικό συμπέρασμα εκδίδεται ταυτόχρονα με την παρούσα έκθεση και καλύπτει το ίδιο έτος.

Βάσει των εν λόγω πληροφοριών ελέγχου, η εσωτερική ελέγκτρια έκρινε ότι, το 2024, η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή διαδικασίες διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είναι, στο σύνολό τους, επαρκείς για την παροχή εύλογης διασφάλισης αξιοπιστίας όσον αφορά την επίτευξη των δημοσιονομικών της στόχων, με εξαίρεση τους τομείς δημοσιονομικής διαχείρισης για τους οποίους οι κύριοι διατάκτες έχουν διατυπώσει επιφυλάξεις στις δηλώσεις αξιοπιστίας τους.

Χωρίς να διατυπώνει περαιτέρω επιφυλάξεις ως προς το συνολικό συμπέρασμα για το 2024, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη αντιμετώπισης των υψηλών εγκάρσιων κινδύνων για το θεσμικό όργανο και τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με την αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τη διαχείριση των χρηματοδοτικών πόρων της σ' ένα δύσκολο πλαίσιο.

Αυτό συνδέεται ιδίως με την πολυπλοκότητα των (καινοτόμων) μηχανισμών χρηματοδότησης και τις σχετικές προκλήσεις για την εφαρμογή τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, η οποία φέρει την τελική ευθύνη για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, θα πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει μέτρα για τον μετριασμό των νέων υψηλών κινδύνων που εντοπίστηκαν.

([21]) Στην περίπτωση της συμβουλευτικής υπηρεσίας Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action (Έμπνευση, συζήτηση, ανάληψη και επιτάχυνση δράσης) δεν διενεργήθηκαν έλεγχοι κατά την περίοδο 2020-2024, δεδομένου ότι δεν εντοπίστηκαν υψηλοί κίνδυνοι και, συνεπώς, δεν συνήχθησαν περιορισμένα συμπεράσματα.

Καθώς η Επιτροπή δρομολογεί μια φιλόδοξη αναμόρφωση του προϋπολογισμού της ΕΕ, με στόχο να καταστεί απλούστερος, πιο εστιασμένος και πιο αποτελεσματικός, **το παραδοσιακό πλαίσιο διακυβέρνησης, ελέγχου και διασφάλισης της αξιοπιστίας πρέπει να προσαρμοστεί** ώστε να παραμείνει επίκαιρο για καινοτόμες, σύνθετες μορφές χρηματοδότησης και νέα μοντέλα υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων προσεγγίσεων που βασίζονται στις επιδόσεις.

Το πλαίσιο διασφάλισης της αξιοπιστίας και ελέγχου πρέπει να είναι **ανάλογο** προς τους συναφείς κινδύνους για να παραμείνει αποτελεσματικό στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το επίπεδο και η ένταση των ελέγχων θα πρέπει να προσαρμοστούν στο μοντέλο υλοποίησης των μελλοντικών μέσων, ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των δικλίδων ελέγχου και των ελέγχων και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος.

Η στρατηγική διασφάλισης της αξιοπιστίας και ελέγχου θα πρέπει **να ενσωματωθεί εξαρχής**, να αναπτυχθεί παράλληλα με τον σχεδιασμό των πολιτικών και τον προγραμματισμό της εφαρμογής, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των προγραμμάτων, και να υποστηριχθούν ευρύτεροι στόχοι δημοσιονομικής διαχείρισης και διακυβέρνησης.

Είναι σημαντικό να **διατηρηθεί το κατάλληλο επίπεδο ελέγχων** καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των προγραμμάτων, ιδίως εάν η καθυστερημένη εκτέλεση των κονδυλίων δημιουργεί πιέσεις. Για να διασφαλιστεί η συνεχής και αξιόπιστη εφαρμογή των νέων στρατηγικών ελέγχου και διασφάλισης της αξιοπιστίας, οι αναγκαίοι ανθρώπινοι πόροι θα πρέπει να καθορίζονται και να κατανέμονται από την αρχή έως τη λήξη των προγραμμάτων, σε επίπεδο τόσο ικανοτήτων όσο και δεξιοτήτων.

5. Διαβούλευση με την επιτροπή δημοσιονομικών παρατυπιών της Επιτροπής

Το 2024 η επιτροπή δημοσιονομικών παρατυπιών που συστάθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 145 του δημοσιονομικού κανονισμού δεν ανέφερε συστημικά προβλήματα, κατά την υποβολή της γνώμης που ορίζεται στο άρθρο 93 του δημοσιονομικού κανονισμού.